

ПЕРЕДМОВА

Формування інтересу до книжки – питання, яке завжди було актуальним у справі виховання дітей дошкільного віку. Підкреслимо: важливим і непростим, позаяк існує низка перешкод і труднощів на означеному шляху – невисокий рівень загальної і читацької культури самих дорослих, пріоритетність матеріальних аспектів, а не естетичних, конкуренція книжки з гаджетами, комп'ютерними іграми, мультфільмами, рухливими іграми та іншими видами діяльності; відсутність традиції родинних читань, нівелювання домінантними акцентами на літературу в освітньому процесі закладів дошкільної освіти, переважно спрямованому на суцільну інтеграцію.

Викликає занепокоєння перевага опосередкованих форм взаємодії з художнім текстом («на відміну від безпосередніх»), тобто використання літератури лише як допоміжного засобу, ілюстратора до інших, так званих, «головних» напрямів розвитку дітей. Засилля репродуктивними запитаннями до літературного тексту в художньо-педагогічних спілкуваннях призводить до того, що з дітьми старшого віку вихователі продовжують ще говорити про «хто-щокуди-де?» замість того, аби розвивати інтерес у дошкільників засобом рефлексійних («що відчуваєш?», «чи була в тебе подібна ситуація?», «як гадаєш, що відчуває персонаж твору?»), евристично-пошукових («навіщо герой твору так вчинив?», «чому автор пише про це?» та ін.) і творчих запитань («що змінилося в житті персонажів твору, якби автор?...», «якби ти був чарівником, якби допоміг герою твору?» тощо).

Проблему вбачаємо також у відсутності чіткого й покрокового алгоритму планування та організації взаємодії дітей дошкільного віку з художніми творами; використання профільних літературних методів і прийомів; розуміння основних естетично-педагогічних акцентів і художніх смислів згідно з психологічними особливостями кожного віку.

Тож грамотне закладання підґрунтя читацького інтересу у дошкільників залежить від правильно врахованих індикаторів і системної наполегливої діяльності у взаємодії з дітьми, що може бути забезпечено у форматі проведення «філософських годин»: читання з продовженням і подальшою спільною рефлексією.